

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeerske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagyberek, 1914.

XLIII. évfolyam, 112. szám.

Hétfő, május 18.

Képmutatás.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, máj. 18.

Bámulatos dolgok történnek az ellen-
zék táborában. Ahonnan azelőtt száz meg
száz cikkben, száz meg száz lángoló szó-
neklathban mennydörögtek a hadügyi ki-
adások elviselhetetlensége ellen: onnan
most fájdalom s óhajások kelnek szárnyra
amiatt, hogy a közös hadügyi kormány-
tervei és szándékai nem részesülnek kellő
erkölcsei és főként anyagi támogatásban a
magyar kormány részéről. Mintha a vízek
visszafelé folynának. A farkas védi a
bárányt!

Minapában Windischgrätz herceg
tette szavá a delegációban a magas kor-
mánynak ezt a káros indencáját s nem
győzte eléggé ajánlani, hogy nekünk
mennyire „lázasan kell fegyverkezniük”
és hogy „ez a fegyverkezés nem mozog-
hat tovább is azokban a szerény keretek-
ben, melyekkel hadvezetésünk eddig
megelégedett”. Most pedig az egész ellen-
zéki sajtó — s ennek sorában főként a
vezérkolomposi rangban lévő Pesti Hirlap
— sirja a krokodilkönnyeket, amiért Tisza
István gróf állítólag szembehelyezkedni
„merészkedett” Krobotin közös hadügyi-
miniszter követeléseivel s a katonatisztek
fizetésemelésének kérdéséről szólván, rá-
mutatott az ország súlyos pénzügyi és
gazdasági állapotaira. A Pesti Hirlap azt
mondja erre, hogy „Tisza igen rossz he-
lyen hősködött, mikor éppen ennél a té-
elnél berzenkedett” és megfenyegeti a
miniszterelnököt, hogy az ellenzéki dele-
gátusok bizonyára szavá is fogják tenni
Tiszának a tiszti fizetésemelési igények
ellen tett ezt a „kirohanását”.

Tehát merészség, hősieskedés, berzen-
kedés, kirohanás az, ha a magyar kormány
feje, élve az 1867:XLII. törvényekben
adott jogával, beleszól a közös hadügyi
kiadások költségelirányzatának összeállít-
ásába s számolva az ország teherviselési
képességével, mérsékletre int s megfontol-
dónak véli a katonatisztek illetményei-
nek különben mindenki által méltányos-
nak elismert emelését?

A Pesti Hirlap védelmébe veszi a
katonatisztek igényeinek jogosságát.
Ugyanez az újság teszi ezt, mely napok-
kal ezelőtt még dörgedelmes cikkeket kö-
zölt a hadügyi kiadások molochja ellen s
minden alkalommal — így a Gerő-ügy és
kaszinói affér idején is — állandóan a
kifakadások egész halmazát szórta a
tiszti kardbojtra. Nem a legvisszataszi-
tobb képmutatás-e ez?

Es nem kétségtelenül bizonyos-e, hogy
ugyanaz a Pesti Hirlap meg egyáltalában
az egész ellenzéki sajtó heves szemre-
hányással illetve volna Tisza Istvánt, ha
a felvetett kérdésben véletlenül azt a vá-
laszt adja, hogy igenis azonnal emelni
szándékozik a tisztikar fizetését? Micsoda
fulmináns támadások jelentek volna meg
a miniszterelnök ellen, hogy ime, nem
gondol az ország nehéz pénzügyi helyze-
tével, hanem pazarul szórja a milliókat!

Egyébként az ellenzéki sajtónak ne
fájjon a feje. Mert érdemileg a dolog
voltaképpen úgy áll, ahogyan különben
azt maga Tisza is kifejtette, hogy igenis

a tiszti fizetések javításának kérdése a
hadvezetőséggel egyébként teljes egyet-
értésben álló kormánynak is szíven fe-
szik s ha majd a pénzügyi viszonyok
megengedik és egyéb, a polgári tisztvise-
lők helyzetét javító szociális intézmények
már megvalósultak, — a tiszti fizetések
kérdésére is sor fog kerülni.

Főlöleges tehát a képmutató sirán-
kozás.

Városi programmpontok.

III.

Nagyberek, máj. 18.

Ha a városi takarékpénztár egyszer
létesítjük, a város gazdasági életére való
hatása mindenestre kedvező lesz anyai-
val is inkább, mert ilyen intézkedéssel kaposo-
latban sok más feladat is megoldható.
Szükség esetén ez szolgáltatná az eset-
leg felállítandó városi üzemek, mint

városi mészárszék, városi tejter-
mekértékesítő, városi vasárcsarnok

forgótökéjét is, természetesen a város meg-
felelő anyagi garanciája mellett. Adott
esetekben itteni nyújtatna esetleges er-
dekeitegeknek egy a mezőgazdasági, mint
az ipari termelés terén gépek beszerze-
sére, továbbá iparosoknak keszárúk elie-
nében folyósíthatna előlegeket; vele kapo-
csolatban, ha szükséges, közszégi zálog-
intézet létesíthető; úgy, hogy a rendelkezé-
sére álló és elhelyezést kereső összege-
ket oly módon helyezhetné el, hogy ezzel a
helybeli pénzintézetek üzletkört nem
csorbitana és őket jogos érdekeikben egy-
általában nem sértene.

Létesítésének természetesen anyagi
előfeltételei vannak. Gondoskodni kell
megfelelő alaptőkére és megfelelő ösz-
szegi betétekről, esetleg visszszámító-
lasi hitelről, mely a jelezett feladatok
megoldására elégséges tőkeerőt bocsát a
létesítendő intézet rendelkezésére.

Ezek az előfeltételek azonban tul-
nagy nehézségekbe nem ütköznek. Körül-
belül 100.000 korona alaptőke elegendő
lenne, amit városunk készséggel bocsátat
a létesítendő intézet rendelkezésére köl-
csönösségből is, miután az elérendő üz-
leti nyereség — megfelelő tartalékok le-
vonásával — amugy is a városi jövedel-
meket szaporítja, úgy, hogy a kölcsön ka-
matait évről-évre többszörösen tul-
haladja. Betevőkül elsősorban a város ke-
zelsében levő alapok és gyámpénztári ke-
zelés alatt levő összegek jöhetnének szá-
mításba, ami azok adminisztrálását is lé-
nyegesen megkönnyítené; elesenk ezzel
kapcsolatban a városi árvapénztár jel-
zálogkölcsönzése is, amely üzletág ható-
sági kezelés mellett úgy sem folytatható
aggály nélkül.

Ily módon körülbelül 500.000 korona,
esetleg ezt meghaladó összeg állana a lé-
tesítendő intézet rendelkezésére, amely
összeggel a kitűzött feladatok megoldása
aggály nélkül megkezdhető lenne. Remél-
hető megerősödés esetén üzletkört foko-
zatosan kiterjeszhetné anélkül, hogy a
többi pénzügyi intézetet jogos érdekeit sértene
és azok versenytársává lenne, mert hiszen
üzletkörébe folyton vonhat bele olyan
újabb és újabb üzletágakat, amelyek
vagy a város által létesítendő intézmé-
nyekkel, vagy elsőrangú, pénzügyi intézmé-
nyekkel nem tartozó közgazdasági é
várospolitikai kérdésekkel kapcsolatosak.

Városi polgárságunk jól felfogott gaz-
dasági érdeke és fontos közgazdasági
szempontok teszik tehát kívánatossá egy
városi takarékpénztár mielőbbi létesítését.
De szükségessé teszi az is, hogy amellet-
t, hogy köteletségünk minden lehető meg-
tenni arra, ami polgárságunknak anyagi

és kulturális téren előnyére szolgál, lehe-
tőleg arra is törekednünk kell, hogy a vá-
rosra háruló és általa létesítendő közinté-
zményekkel kapcsolatban a polgárság te-
herviselőképességének fokozott igénybe-
vételét lehetőleg elkerüljük. Sok intéz-
mény várja a létesítést egy felveendő vá-
rosi kölcsönrel kapcsolatban, töreked-
nünk kell tehát, hogy

új jövedelmi forrásokat

is fakasszunk. Ferenczhalom közszégi köz-
szégi takarékpénztára 40.000 K alaptőke,
43.031 K 08 f tartalékalap és 674.329
62 f betét, tehát összesen 757.360 K 70 f
rendelkezésre álló tőke mellett 38.422 K
95 f tiszta nyereséget ért el, mely közszégi
célokra, közintézmények létesítésére, a
közszégi pótdadó százalékának leszállítá-
sára volt fordítható.

Nem lehet kétséges, hogy megfelelő
és óvatos vezetés mellett a nagybeerske-
reki városi takarékpénztár is hasonló
eredményt érhetne el s így 500.000 korona
tőkeállomány mellett is körülbelül évi
25.000 korona jövedelem biztosítható vá-
rosi célokra, mely összeg az intézet fej-
lődésével természetesen fokozatos emel-
kedést mutatna.

A polgárság érdekeit előmozdító mű-
ködés mellett tehát a létesítendő városi
takarékpénztár új jövedelmi forrást is ké-
pez, melynek tiszta üzleti nyereségéből
megoldhatók lesznek olyan kérdések is,
melyek eddig városunk polgárságának
csak álmaiban tüntek fel megvalósíthatók-
nak.

Dr. Hochstrasser Miklós.
(Folytatjuk.)

HIREK

IDÓJÁRÁS.

A nagybeerskereki meteorológiai állomás idő-
járási jelentése.

Május 18.

Barométer súlyed 754.5. Délután 1.38
órákor: Hőmérő 19.0 C°. Hőmérséklet:
maximum 17-ikén 19.1 C°, min. ma reggel
10.4 C°. Csapadék —. Felhőzet NB10.
Szélirány és erősség NW3. Jólát a kö-
vetkező 24 órára: Változékony, enyhe,
sok helyütt esapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása
a déli leolvasást tünteti fel a helyi magas-
ságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redu-
kálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
perctől másnap este 8 óra 38 percig: esapadék
reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38
percig: felhőzet: Ci = fűrösfelhő. Cu = gö-
molyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő.
Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő.
Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány:
N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet.
Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég. 10 = teljesen
borult. Szélereősség: 0 = szélesend. 8 = nagy
vihar.

— **Kinevezés.** A király az igazság-
ügyminiszter előterjesztésére Nauer
György paucsovai kir. törvényszéki bírót
a temesvári ítélőtáblához bírónak, Veress
Béla nagyikindai törvényszéki bírót pe-
dig a nagyikindai ügyészséghez ügyészé
kinevezte.

— **Városi közgyűlés.** Nagybeerskereki
város képviselőtestülete dr. Perisics
Zoltán polgármester elnöklésével ma dél-
után közgyűlést tartott, amelyről hol-
napi számunkban hozunk részletes tudó-
sítást.

— **Doktorráavatás.** Pirkner Ede
megyei közg. fogalmazó-gyakornokot a
napokban avatták a budapesti tudomány-
egyetemen a jogtudományok tudorává.

Önkéntes ápolónők ünnepélyes felavatása. Szép ünnepe lesz vasárnap, június hó 24-ikén a torontái vöröskeresztnek. Ekkor avatják föl ugyanis ünnepesen azt a tizenhárom tagú ünnepi bizottságot, akik a nagybecskerek-i önkéntes betegápolónői tanfolyamon e hó 2-ikén vizsgát tettek. E célból az illető hölgyek számára kiállított bizonyítványok, valamint az előírt karaszalagok átadására és a fogadalom ünnepélyes letételére a Vöröskereszt-egylet torontalmegyei választmánya és nagybecskerek-i fiókja május hó 24-ikén délután 10 órakor a vármegyei háza dísztermében ünnepélyes felavató ülést tart. Az ülésre a vöröskereszt elnöksége meghívja a választmány összes tagjait, fölkérve, hogy az ünnepségen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

A tanfolyamhallgatók tüzoltóvizsgálata. A községi közigazgatási tanfolyam növendékei tüzoltótanfolyamának befejező vizsgálata tegnap délelőtt folyt le szépszámu közönség jelenlétében a nagybecskerek-i önkéntes tüzoltótestület lakanyájában. A vizsgálaton dr. Végh Lajos, a tanfolyam aligazgatója elnökölt s megjelentek a tanfolyami előadók is. Papp Ferenc, az oktató parancsnok először az elméleti részből vizsgáztatta a növendékeket, majd pedig a gyakorlati képességüket mutatták be a tanulók. Mindkét részből nagy készültséget és gyakorlott ügyességet mutattak a tanulók, ami a szakképzett oktatóknak az érdeme. A vizsgálat befejeztével dr. Végh Lajos megköszönte úgy az előadónak, mint a növendékeknek a fáradozásukat s ezzel a vizsga véget ért.

Nagyszentmiklósi iparosok küldöttsége a kereskedelmi miniszternél. A nagyszentmiklósi ipartestület küldöttsége a múlt héten Budapesten tisztelgett Harkányi János báró kereskedelmi miniszternél. Dr. Dóczy Samu, az Országos Ipari Szövetség titkára mutatta be a küldöttség tagjait a kereskedelmi miniszternek. Gráf József, a nagyszentmiklósi ipartestület elnöke a testület nevében üdvözölte a minisztert és kérte az iparosok nyugdíjgyűléséről szóló törvényjavaslat előterjesztését. A kereskedelmi miniszter a küldöttség tagjait igen melegen fogadta és megígérte, hogy kérésüket pártfogolni fogja.

A kaszinótársulat köréből. A nagybecskerek-i kaszinótársulat szombaton este választmányi ülést tartott dr. Perisies Zoltán igazgató elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Bielek Antal aligazgató, Králik László, a közm. biz. elnöke, Krumenacker Ferenc pénztárnok, Szabó Károly háznagy, Szávits Sándor jegyző, Erdős Béla, Haidegger Ödön, dr. Klein Mór, Kiss István, dr. Kiss János, dr. Kovács Rókus, Laday Kálmán, dr. Nagy Dezső, Rektorisz Károly választmányi tagok. Az ülésen három új tagot vettek föl és pedig: Weinovich Emánuel es. és kir. nyug. alezredes, Hübsch Bernát eukorgyári igazgatót és Mihajlovits Kamenkó földbirtokost.

Az új pancsovai tanfelügyelő üdvözlése. Pancsováról írják: A pancsovai tanfelügyelői kirendeltség új vezetőjét, Cserei Gyula kir. s-tanfelügyelőt pancsova tanítótestületei a napokban üdvözték a belvárosi állami elemi iskolában. Az üdvözlő beszédet Karner János áll. el. iskolai igazgatótanító mondta. Ugyanaz nap este a Társaskörben társasvárosát rendeztek, amelyen beszédeket mondtak Karner János, Gyorgyevits Miklós, Szalai Pál igazgatók és Cserei Gyula tanfelügyelő.

Jótekonycélú gyermekelőadás. A „Messinger Karolin“-féle leánynevelőintézet bennlakó és bejáró növendékei f. hó 30-án este 8 órakor a városi színházban a helybeli árvaház és országos polg. isk. tanárjegyesület segély- és házalapja javára jótekonycélú gyermekelőadást rendez. Műsor: 1. Hamupipóke. Gyermekopera 3 felvonásban, szövegét írta Várady Antal, zenéjét szerző Poldini Ede. Hang-

szerezték: Ifj. Králik László, Sauerwald Géza és Rendla Ferenc. Személyek: Hamupipóke: Stumpf Mici. Mostoha anyja: Mittemann Erzs. I. mostoha testvér: Agh Annus. II. mostoha testvér: Szremcsevits Vida. Herceg: Wégling Irén. Tündér: Antalffy Zsibross Nelly. Apródok: Matits Juliska, Popadits Zorka, Traub Boriska, Braun Irén, Szántó Margit. Tündérek: Bunglechner Margit, Szubics Ibolyka, Szehr Cornelia, Terzin Xenia. Galambok: Szenes Bözsi, Török Jolán, Ujházy Margit, Grünberger Ilonka, Bobos Boboska, Kohn Mariska, Freund Janka és Elza. Az első és harmadik felvonás a mostoha lakásán, a második felvonás a herceg palotájában; az udvari bálon előforduló táncok: Virágfüzértánc, lejtik: Kiss Piroška, Magyar Piri, Szabóky Böske, Ehrlich Manci, Krämer Baba, Feitz Mariska, Foutenuit Irma, Hubert Berta, Kohn Etta, Grasznek Ilonka, Kálay Márta, Csath Vilma, Knopf Laura, German Angéla, Klobucharich Vali, Zsebők Etelka, Staats Nadezsda, Obrincsák Aranka, Braun Ilonka, Vági Erzsike. Menuette: Hamupipóke és a herceg. Gavotte: Anna Baba és Pubi. Matróztánc: Országh Renée, Lowieser Magda, Czenger Irén, Elekes Erzsike, Szalaváry Margit, Steiner Lili, Eichenwald Erzs. Dömötör Erzs. Karattur Maci, Doleschall Elza, Grünwald Magda, Szabó Izu. Japán tánc: Marek Juci, Floth Erzs. Demkó Kató, Székely Böske, Kohn Lola, Molnár Paula, Mettler Mariska, Traub Jolán. Palotás: Grósz Csibi, Végh Annikó, Rubin Böske, Klein Sari, Kovács Tili, Schwarz Márta, Török Annus, Hubert Margit, Streitmán Dusi, Billitz Hédi, Erdős Lili, Jakobsz Mariska. Spanyol tánc: Marek Erzsike, Staresevits Erzsike, Reitter Livia, Végh Gizi. Udvarhölgyek, vendégek. 2. Dálnokverseny. Daljáték szülő karékkal és táncokkal, zenéjét összeállította Burweg Gusztáv, fordította Sauerwald Géza. Hangszerezték: Ifj. Králik László, Sauerwald Géza és Rendla Ferenc. Személyek: Schalkinetta: Orsó Erzsike. Herold: Szremcsevits Vida. Recitator: Antalffy Zsibross Vil. Magyar: Stumpf Micie. Francia: Marek Erzsike. Olasz: Agh Annus. Spanyol: Reitter Livia. Orosz: Staats Nadezsda. Chinai: Ehrlich Manci. Német: Antalffy Zsibross Nelly. Apródok, mesterdálnokok. A zenét a helybeli főgimnázium és felső kereskedelmi iskola egyesített zenekara szolgáltatja. Jegyek válthatók Mangold L. könyvkereskedésében. Helyárak: Földszinti páholy 15 K. I. emeleti páholy 12 K. II. emeleti 6—7. páholy 8 K. II. emeleti többi páholy 6 K. Zsölle I—IV. sor 3 K. Körzők V—VII. sor 2.50 K. Támlásszék 2 K. Állóhely 1 K. Diákkjegy 80 fill. Karzati ülőhely 60 fill. Karzati állóhely 40 fillér.

Orvosok értekezlete Zombolyán. A torontálvármegyei orvosegyesület, mint az O. O. Sz. fiókja, f. hó 16-án, azaz szombaton Zombolyán értekezletet tartott. A nagyszámban összegyűlt orvosokat dr. Abt Alfréd járási orvos fogadta, akinek vendégszerető házában ebéd volt. Innen d. u. 6 órakor a polgári iskola rajztermébe vonultak az orvosok, ahol dr. Haidegger Lajos m. főorvos, egyesületi elnök elnöklésével értekezlet volt, amelyen résztvettek: dr. Kuszing János mb. pénztári főorvos és dr. Steiner Gyula kórházi főorvos Nagybecskerekéről, dr. Strósz Ernő kórházi igazgató-főorvos, dr. Bielek Károly kórházi főorvos, dr. Abt Alfréd járási orvos, dr. Reinhardt Péter magánorvos, dr. Marschang Aladár kórházi alorvos, dr. Koch Miklós kórházi alorvos, dr. Wenczel Géza, Neurohr József, dr. Schwarcz János Zombolyáról, dr. Valovics Gyula kórh. igazgató-főorvos, dr. Szimics Pál városi főorvos, dr. Roth Ignác fogházorvos, dr. Márkus Dezső m. orvos és dr. Müller Adolf járási orvos Nagykináról, továbbá dr. Muraközy Dezső közs. orvos Csernye, dr. Deák Lajos Óbéd, dr. Scheipner György Nagytószeg, dr. Schwarz Ottó Padé, dr. Mannheim Sándor Csatád, dr. Grün János Lovrin, dr. Ofner Károly Szenthubert, dr. Klein Mihály Nákófalva, dr. Takács Ferenc Kisósz, dr. Kassovitz Henrik járási orvos Nagyszentmiklós, dr. Szendy Károly Nagykomlós, dr. Diamant László Újpecs, dr. Gerber Hugó Bogáros, dr. Öhler Gusztáv Nagyósz. Az értekezleten legelő-

ször dr. Kuszing János titkár a közegészségügyre vonatkozólag igen fontos és érdekes felolvasást tartott a népfürdőről. Utána dr. Kassovitz Henrik nagyszentmiklósi járási orvos a Nagyszentmiklós felépített himlőről és ezen járvány elleni intézkedésekről tartott előadást. Reinhardt Péter zombolyai vasuti orvos pedig a kuruzslás elleni küzdelem érdekében szólalt fel, mely élénk vitát keltett. Az értekezlet után a Reiff-féle szállóban bankett volt, amelyen az orvosokon kívül résztvett dr. Fóris József főszolgabíró, dr. Eördög Virgil tb. főszolgabíró és Jeszenszky J. szolgabíró. A jól sikerült bankett alkalmával sok tószot is mondtak, dr. Strósz Ernő kórház. igazgató üdvözölte a szép számban megjelent orvosokat és eltette dr. Haidegger vármegyei tiszt. főorvost, dr. Kuszing János egyleti titkár eltette dr. Strósz, dr. Kassovitz H. a közigazgatási hatóság képviselőit eltette stb. A bankett a reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskerek-i fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadja a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnék.

Amerikai vonatrablás Torontálban.

Alarcos rablók a nagybecskerek—temesvári vonaton. — Elraboltak 15 ezer koronát.

— Saját tudósítónktól. —

Valósággal amerikai stílusú vonatrablás történt szombaton este a nagybecskerek—temesvári vonaton. Temesvár közelében két alarcos rabló ugrott föl ugyanis a vonatra s megtámadva a postakocsit, elraboltak onnan 15 ezer koronát készpénzben és értékpapirokban.

A szenzációs vonatrablásról a következő részleteket jelenthetjük.

A 6111 számú vonat.

Szombaton délután 4 óra 15 perckor indult el, mint rendesen, a Módoson át Temesvárra menő 6111 számú vonat, amely 6 óra 59 perckor indul tovább Módosról Temesvárra, ahová este 9 óra 15 perckor érkezik. A vonathoz mozgópostakocsi volt csatolva, amely egy postai alkalmazott felügyelete alatt csomagokon kívül 11 ezer korona készpénzt és 4200 korona értékű értékpapirt vitt magával. A készpénz ugynevezett átmeneti pénz volt, a 4200 korona értékű értékpapir azonban Nagybecskerekéről ment.

Teljes rendben érkezett meg és indult el a vonat Módosról s tovább haladt Temesvár felé.

Az utolsó állomásnál, Szabadfalunál, az ottani hidnál a vonat lassította a menetét. Kilenc óra körül járt az idő, mikor az est homályában egyszerre csak

két női ruhába öltözött alarcos alak

ugrott föl a haladó vonatra, egyenesen a mozgópostakocsira. A két alak behatolt a kocsiába, rávetette magát a postásra s előbb paprikát szórtak a szemé közé s azután letepertek. Az egyik rabló revolvert szegzett rá s megfenyegette, hogy meg ne moccanjon, míg a másik a gyűjtőpénztárszekrényhez ment s azt fölfeszítve, kivették az ott levő, mintegy

15 ezer korona

összegű készpénzt és értékpapirt. Készpénzben 11 ezer korona volt a pénztárban,

értékpapirban pedig 4200 korona, amelyet Nagybecskerekől vitt magával a postakocsi.

Mikor a rablók a pénzt összeszedték, újból megfenyegették a postást s ismét leugrottak a robogó vonatról s zsákmányukkal az est sötétjében eltűntek.

Mire a letépt postás a kocsiban fölcsodott, a vonat már beérkezett a temesvári állomásra s így a vonat meg sem állíthatták előbb. A temesvári állomáson azután a postás elmondta a rablást. A rablókról csak annyi fölvilágosítást tudott adni, hogy női ruhába öltözött férfiak voltak, akik szerbül beszéltek. Védekezni nem tudott ellenük, mert egyedül volt s mind a két rabló revolverrel volt fölfegyverkezve.

A vakmerő rablókat mindenféle nyomozás, de eddig eredménytelenül. Az ügyben a temesvári postaigazgatóság, valamint a vasut is vizsgálatot folytat.

Más jelentés szerint, a rablás nem a postakocsiban történt, hanem a mozdonyvezető fülkéjében s a pénz nála volt egy vaskazettában és tőle yették el. A vonatvezető Dobosán György maga mesélte el a rablótámadást, amelyet a két rabló ellene intézett, elmondván, hogy revolverrel kényszerítették a vaskazetta átadására, amelyből azután a pénzt a rablók kivették.

A temesvári rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást a rejtélyes rablás ügyében s a vizsgálat abban az irányban is folyik, hogy nem mese-e az egész rablás?

Színház, Irodalom.

Heti műsor:

Hétfő: (utolsó előadás) Bent az erdőben.

**** Bőském.** Az idei operette-termés gyatraságát betetőzi a Bőském. Ez az operette talán a koronája annak a sivár terméketlenségnek, amely a légujabb operette-irodalmat jellemzi. A szövegrészben az ember szinte elképed, hogy micsoda együgyűséget ad be a szövegíró a közönségnek. Fejnött emberek kénytelenek a színpadon olyanokat mondani és a nézőtérten olyanokat meghallgatni, amiket zöld iskolásgyermekek mondanak egymásnak viccképpen. Lapos, tartalmatlan, vértelen, sőt izléstelen szöveg s ehhez vásári tucatmuzsika, amelynek számbavehető dallamaiban véglegesül Zerkovicszról, Huszán keresztül Planquettig az összes zeneszerzők muzsikája. Nem esoda, ha a szombati bemutató előadás is fáradt, lankadt volt s a még operettszempontból is lehetetlen szerepekben az előadók nem tudtak mit csinálni. Persze, a fővárosban pazar kiállítás mellett nagy hatást tesz ötven szebbnél szebb leány félmeztelenül, fürdőruhában. De nálunk? A szereplők: Komáromy Gzi, Tábori Imre, Szécsy Ferenc, Árkossy Vilmos ugyan mindent megtettek, ami tőlük telj, de a darab nem tudta fölmelegíteni a közönséget. A vasárnapi második előadásnak volt csak melegebb színe, amikor a közönség kedvencétől, Komáromy Gzitől bucsuzott valóságos virágesővel. — Vasárnap délután a Budagyöngye ment.

(*) **Ambrus Kati és egyéb elbeszélések.** D. Bodó Mátyás, Alsóitebe község jeles tollú érdemes jegyzője, a fönti címen összegyűjtötte a különböző lapokban megjelent elbeszéléseit s most önálló kötetben kiadta. A szerző elbeszéléseinek a tárgyát a népeletből meríti s mindegyik novellája apró tömör dráma, erővel teljes leirással, gyors ütemekkel, amelyekkel végig fut az élettragikum billentyűin. Hol csöndes, halk melódia hangzik föl, hol meg sötét, megrázó hangokat üt meg. De mindenütt meleg szív, érzés és poézis uralkodik történeteiben s érdekel olvassuk valamennyit. A leghosszabb elbeszélés a kötetben az „Ambrus Kati”, amely-

ről a kötetét is elnevezte. Színesen, fordulatosan s amellet szivhez szólóan meséli el ebben egy szerelmes parasztlány megindító történetét. Ezután még tizenhét apró történet következik a könyvben, mindegyik gyakorlott tollról, éles szemről, kitűnő megfigyelőképességről téve tanúságot. Stílusa könnyed, folyamatos s minden mesterkéltég nélkül, természetesen szólaltatja meg alakjait. Mindenképpen érdemes Bodó Mátyás könyve az elolvasásra s melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az izlésesen kiállított könyv Pleitz Fer. Pál nagybecskereki könyvnyomdájából került ki és ára fűzve 3 korona Megrendelhető a szerzőnél Alsóitebén.

TÁVIRATOK.

A KIRÁLY ÁLLAPOTA.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Schönbrunni magánjelentések szerint a király állapotában semmi változás nem észlelhető. A hurut, mely már két hónap óta tart, nem igen mulik s attól tartanak, hogy krónikussá válik, ami a királyt nagyon elgyöngítené. A király orvosai és környezete azon vannak, hogy az uralkodót délre vigyék, de ebbe a király nem akar beleegyezni.

KÜLFÖLDI ÁLLAMFÉRFIAK BUDAPESTEN.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap Budapestre érkezett Bécsből Tschirszky német és Avarna herceg olasz nagykövet, akik ma délelőtt hosszabban tanácskoztak Berchtold gróf külügyminiszterrel.

Ma reggel Budapestre érkezett Turkhán basa albán miniszterelnök is, aki ugyancsak ma délelőtt Tiszta István gróf miniszterelnökkel tanácskozott.

A DELEGÁCIÓK.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció ma tartja első plenáris ülését, amelyen tárgyalás alá veszi az albizottságok jelentéseit.

A MINISZTERELNÖK AFFÉRJE.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tiszta István gróf miniszterelnök és Rakovszky István afférjében még mindig nincs döntés s csak tanácskozás folyik. Tegnap este Tersztján szky hadtestparancsnok tárgyalta a két fél segédeivel. A hadtestparancsnok véleménye szerint Magyarország miniszterelnöke nem állítható becsületbíró-ság elé. Valószínűleg egy katonai zsüri fog dönteni az ügyben, amely zsürinek négy tábornok lesz a tagja.

KÖZÖS MINISZTERTANÁCS BUDAPESTEN.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Itteni politikai körökből eredő hírek szerint e héten Budapesten közös minisztertanács lesz, amelyen már a legközelebbi delegáció ügyeit fogják előkészíteni. A vezető körök ugyanis azt akarják, hogy az 1915—16-ik évi költségvetést még ez évben elintézzék s ezért őszre ismét összehívják a delegációt.

MANGRA VAZUL BUDAPESTEN.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mangra Vazul, a Bukarestben inzultált magyar képviselő ma reggel Budapestre érkezett. Mangra most egyelőre Budapesten marad s afférje ügyében tanácskozni fog a vezető körökkel.

SUFRAGETTEK ÓRJÖNGÉSE.

Budapest, máj. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, a sufragettek fölgyjuttatták a birminghemi löversenytribünjeit. Az összes tribünök leögték s így a kár igen tetemes.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 788.—, Osztrák Hitel 606.50, Koronajáradék 80.40, Osztrák-Magyar Államvasut 693.50, Jelzáloghitelbank 397.50, Leszámloló Bank 498.—, Hazai Bank 276.—, Magyar Bank 467.50, Kereskedelmi Bank 3600, Rimamurányi 628.—, Salgótarjáni 687.—, Általános Kőszénbánya 1015, Közuti Vasut 593.50, Vilamos Vasut 309.50, Adria —.—

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	13.84
Buza (októberre)	12.24
Rozs (októberre)	9.73
Zab (októberre)	8.02
Tengeri (májusra)	7.23
Tengeri (júliusra)	7.44

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R. T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1914. május 14.

A budapesti értéktőzsde lanya irányzata e legutóbb lefolyt héten még folytatódott. Bár az ideai termésre vonatkozólag az esőzések következtében javultak a kilátások, a gabonárak nem igen csökkentek és így ez a körülmény nem ellensúlyozhatta a más irányban érvényesült kedvezőtlen momentumokat. Nevezetesen a külföldi tőzsdék gyengébb jegyzései, melyek nagyrészt a mexikói bonyodalmakra és azoknak gazdasági visszahatására vezethetők vissza, továbbá az ipari konjunktúrának európa-, sőt világszerte kedvezőtlen helyzete kedvetlenséget és üzletlenséget idéztek elő nálunk is. Ehhez járult mint lokális jelenség, a Magyar Bank részvényeinek nagyobb mérvű csökkenése, aminek pozitív okai nem igen állapíthatók meg, de különböző híresztelések demontálása után sem szűnt meg a részvényekben a kínálat.

A Magyar Bank-részvényektől eltekintve a vezető papírok árfolyamai nagyobb változásokat nem szenvedtek, általában néhány koronával csökkentek az előző héthez képest. A vaspiaac helyzetéről, hol valamivel kedvezőbb, hol rosszabb hírek érkeztek és ennek megfelelően a Rimamurányi részvények is néhány koronával emelkedtek vagy csökkentek, végül azonban a legalacsonyabb árfolyamon zárultak. Az általános gyenge irányzat és üzletlenség folytán a Közuti Vaspálya-részvények is, melyek iránt ugyan jó vélemény uralkodott néhány koronával csökkentek.

Ipari papírok közül egyes szénértékek iránt ismét volt érdeklődés. Így Esztergom-Szászvári és Magyar általános kőszénbánya részvények iránt, sőt előbbieket a gyenge irányzat dacára áremelkedést is értek el. Átmenetileg keresettek voltak továbbá Egyesült izzólámpa részvények, valamint Fegyver- és gépgyári részvények. Ezzel szemben feltűnő volt a Nasicé tannin-részvények nagy árfolyamesőkenése. Egyéb ipari papírokban nem igen volt üzlet, az árfolyamok azonban az egész vonalon csökkenő irányzatot követtek.

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Tűzoltófecskenő eladó.

A mokri önkéntes tűzoltótestület kedvező ár mellett hajlandó eladni az alig 3-4 tüzesetnél használt tűzoltósági mozdonyfecskenőjét 100 m³/m hengerrel és lekapcsolható előkocsival, a budapesti szivattyú és gépgyár r-t. gyártmánya, — a fecskenő jókarban van és városi vagy gyári tűzoltóságnak igen alkalmas gép volna. Bővebb a paracsnokságtól megtudható.

Felhívás!

Kanistus Mártonné szül.
Dengi Katalin ezennel felkériük, hogy fontos ügyben dr. Gábor József temesvári ügyvédnél címét közölje.

627-1.1

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

1714-1914. tkvi sz. 630-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Neumann József végrehajlatának Mihajlov Zsarko végrehajlatát szenvedő ellen indított végrehajlati ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajlati árverést 758 korona 14 fillér tőkekövetelés és járulékaival behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő. Felső-íttebe községben fekvő s a felsőíttebei 890. sz. tkvben A. I. 1. sor., 388-389. hrsz. 201. öi. sz. háza és 370 □-ól területű beltelekre 2441 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 3. (harmadik) napjának délelőtti 11 órájára tűzi ki és az árverést Felsőíttebe községhez tartozó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttlétet letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegszíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi február hó 22. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Olcsó konviktus

Nagybecskereken.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló

polgári és felső kereskedelmi iskolai fiúnevelőintézetbe a felvételi díj 40 K. — Havidíj 38 K.

Különösen azon szülőknek ajánlható, akik gyermekeikkel a magyar nyelvet is elsajátíttatni akarják.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Erdős Béla tanár Nagybecskerek

621-x 2

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

1773-914. tkvi szám. 621-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Risztin Milán végrehajlatának Czevity Ráda Manyin végrehajlatát szenvedő ellen indított végrehajlati ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajlati árverést 180 korona tőkekövetelés és járulékaival behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek városban fekvő s a nagybecskereki 8114. számú tkvben A. I. 1-3. sor., 8808/4537., 8811/4861. és 8814/4981. hrszám a. 6 hold szántót 2240 korona kikiáltási árban, továbbá a nagybecskereki 799. sz. tkvben A. I. 1. sor., 1424 b. hrsz. 400 □-ól beltelek és a rajta levő 2227. öi. számú házzal 1193 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 6. (hat) napjának d. e. 10 órájkor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (földszint, 25. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár felénél és illetve kétharmadánál vagyis a nagybecskereki 799. számú tkvbeni ingatlanai a felénél és kétharmadánál vagyis 608 korona 67 fillérrel és a nagybecskereki 8114. számú tkvbeni ingatlanai a kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttlétet letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§., 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegszíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi február hó 24. napján.

Rektorisz Károly s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcsönt

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcsönt legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra legrovidebb idő alatt, szolid bázis alapján

== folyósítok. ==

ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

— Ügynekök díjaztatnak. —

Kardos Lipót

:: bank és bizományi iradaja:
Nagybecskerek, Szerb templom utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318. Telefonszám 318.

Eladó a Nagybecskereki takarékpénztár- és

előlegegyület mint részvénytársaság felszámolás alatt tulajdonát képező

Hunyadi utcai

intézeti székház.

Árajánlatok a felszámoló-bizottsághoz adandók be f. évi május hó 31-éig. Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál az intézet.

A felszámoló-bizottság.

632-2.1

Használatban levő, tízenhét lánggal égő, jókarban levő

acetilén-készülék

= luszterekkel együtt =
villamvilágítás bevezetése miatt

azonnal eladó.

Dr. Dimitrijevic Milivoj ügyvéd
= Törökkanizsa, Torontálmegye. =

1141. Bvk. 1914. sz. 620-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1912. évi 11141. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1419. számú végzése folytán Nagybecskereki Takarékpénztár javára 180 korona tőkekövetelés és járulékaival erejéig elrendelt kielégítési végrehajlat folytán 1913. évi november hó 15. napján lefoglalt és felülfoglalt és 5608 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Óecsán 92. házsz. a. kezdődőleg és folytatólag 100. házsz. a., majd Écsán 148. házsz. a. leendő megtartására határidőül 1914. évi május hó 30. napjának délután 4 órája kitűzölik az 1913. évi V. 1419/2. sz. alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: tengeri, csiplogép.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatások részére is elrendeltetett:

Szerb takarékpénztár 288 K., Gyulavidéki takarékpénztár 400 K., özv. Wingler Ferencné 242 K 40 f., Écsai hitelszövetkezet 930 K., Herczeg Emil és társai 296 K.

Nagybecskereken, 1914. évi május hó 6. napján.

Schmelz, kir. bír. végrehajlat.

„TOMATIN“

a legjobb növényteljirtő szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K.
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K.
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 21.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

435-x 24

Földműves-iskolát végzett, 27 éves ev. ref. vallása, kiscsaládú nős egyén, beszél magyarul és románul, jelenleg állásban van, bérlet — lejára folytán —

október 1-ére esetleg ispáni
= vagy ehhez hasonló =
állást keres.

— Nemi gyakorlatlaltal bir. —
— Szíves megkeresést kér —
nagys. Lukács és Társa uraknál

J. I. gazda Nagybecskerek.